

„Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által.” (Mt 1, 22)

„Jézus Krisztus születése pedig így történt. Anyja, Mária jegyese volt Józsefnek, de mielőtt egybekeltek volna, kitűnt, hogy áldott állapotban van a Szentlélektől. Férje, József igaz ember volt, és nem akarta őt megszégyeníteni, ezért elhatározta, hogy titokban bocsátja el. Amikor azonban ezt végiggondolta magában, íme, az Úr angyala megjelent neki álmában, és ezt mondta: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit nevezz el Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből.” Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuelnek neveznek” - ami azt jelenti: Velünk az Isten. József pedig, amikor felébredt álmából, úgy cselekedett, ahogyan az Úr angyala parancsolta neki: magához vette feleségét, de nem érintette addig, amíg meg nem szülte fiát, akit Jézusnak nevezett el.” - így szólunk Máté evangéliumának 18-25. terjedő versei.

Amikor egy mesét nagy vonalakban akarunk elmesélni, talán mi is így mondjuk el gyermekeinknek, unokáinknak, ahogyan ebben a pár versben össze van foglalva Jézus fogantatásának és születésének története. Tudod, kicsim, volt egyszer egy néni és egy bácsi, akik nagyon szerették egymást, viszont egy kapcsolatban mindig vannak mérföldkövek, kihívások. Ilyenkor kiderül, hogy a két ember mennyire szereti egymást, mennyire türelmesek, megértőek egymással szemben, bíznak-e a másokban és a jó Isten akaratában, terveiben. Ilyenek voltak Jézus szülei is. Az anyukában tudatosulnia kellett annak, hogy gyermeket vár férfi érintése nélkül, s az apának pedig el kellett hinnie, amit az Úr álmában mondott neki. Meg kell mondanunk, ez igazán elgondolkodtató mindkét fél számára.

Ezt a történetet, ugye, amikor elmeséljük, akkor nem térünk ki a mindennapos részletekre, hogy mi minden játszódhatott le az anya és az apa fejében. Kétkedés, bizonytalanság, értetlenség... S ha egy pillanatra ezt a bibliai történetet belehelyezzük a mai világunkba és egy új „bejegyzés”-ként feltennénk egy internetes oldalra, képzeljük csak el, milyen hozzászólásokat kapnánk... Talán jobb el sem képzelni. Sajnos a hit, a jószándék, a bizalomkeltés, az őszinte szeretetre buzdítás nem olyan népszerű „hozzászólás”, mint a gyűlölet, a kételkedés, a bizonytalanságkeltés, békétlenség... Sokszor olvasom az interneten különféle hírek kapcsán az emberek ömlengését, ahol a keresztyén gondolatok igencsak háttérbe szorulnak. Oly sokszor érez-

hetjük a világban keringő rosszhiszeműséget, türelem- és előzékenység „elmaradását”, a hit- és remény hiányát. Majd pedig közeledik a karácsony és előkerül a „szeretet” szó.

Igen, kicsit szélsőséges példákat hoztam fel, azonban, hála Istennek, mindig vannak kivételek, és természetesen, jó emberek a világban. Sajnos az általános világszemlélet igen-

csak kilépett a medréből és sodródik az önmegsemmisítés irányába. Biztosan voltak Jézus idejében is háborzongató és felháborodást keltő hírek, csak akkor még nem terjedtek ilyen gyorsan, mint manapság. Ezzel nem azt mondom, hogy a modern technikának nincsenek meg a maga szépségei, de úgy gondolom, kell egy mindenféle ráhatás-mentes övezet az életünkbe, amikor és ahol csak mi vagyunk időt, teret, lehetőséget adva a mi Urunkkal való kapcsolatunknak.

Amit tehát minden időben komolyan kellene vennünk, az a jó Isten nagybetűs Akarata. Gondoljunk csak bele: eldöntjük, hogy elhagyjuk a menyasszonyunkat, mert hát

Stein am Rhein - Svájc

*Istentől megáldott karácsonyi ünnepeket
és boldog új esztendőt kíván a Szerkesztőség!*

Református Ajáság 2025

Január

1	Sz	Üjév, Fruzsina
2	Cs	Ábel
3	P	Benjámin
4	Sz	Leona
5	V	Simon
6	H	Vízkereszt, Boldizsár
7	K	Attila
8	Sz	Gyöngyvér
9	Cs	Marcell
10	P	Melánia
11	Sz	Ágota
12	V	Emő
13	H	Veronika
14	K	Bódog
15	Sz	Lóránt
16	Cs	Gusztáv
17	P	Antal
18	Sz	Piroska
19	V	Sára
20	H	Fábián
21	K	Ágnes
22	Sz	Artúr
23	Cs	Zelma
24	P	Tímót
25	Sz	Pál
26	V	Vanda
27	H	Angélik
28	K	Károly
29	Sz	Adél
30	Cs	Martina
31	P	Marcella, Petúr

Február

1	Sz	Ignác
2	V	Karolin
3	H	Balázs
4	K	Ráhel
5	Sz	Ágota
6	Cs	Dorottya
7	P	Tótor, Rómeó
8	Sz	Aranka
9	V	Abigél, Alex
10	H	Elvira
11	K	Bertold, Marietta
12	Sz	Lídia, Livia
13	Cs	Ella, Linda
14	P	Bálint, Valentin
15	Sz	Kolus, Georgina
16	V	Julianne, Lilla
17	H	Donát
18	K	Bernadett, Komrád
19	Sz	Zsuzsanna
20	Cs	Aladár, Álmos
21	P	Eleonóra
22	Sz	Gerzson
23	V	Alfréd
24	H	Elemér
25	K	Mátyás
26	Sz	Géza
27	Cs	Edina
28	P	Ákos, Bátor

Március

1	Sz	Albin
2	V	Lujza, Gottlieb
3	H	Kornélia
4	K	Kázmér
5	Sz	Adorján, Adrián
6	Cs	Leonóra, Inez
7	P	Tamás
8	Sz	Zoltán
9	V	Franciska, Fanni, Böjt I.
10	H	Ildikó
11	K	Szilárd
12	Sz	Gergely
13	Cs	Krisztián, Ajtony
14	P	Matild
15	Sz	Magyar nemzeti ünnep
16	V	Kristóf
17	H	Henrietta, Böjt II.
18	K	Gertrúd
19	Sz	Sándor, Edex
20	Cs	József, Bánk
21	P	Benedek
22	Sz	Beáta, Izolda
23	V	Emőke, Böjt III.
24	H	Gábor, Karina
25	K	Iván, Irizs
26	Sz	Emánuel
27	Cs	Hajnalka
28	P	Gedeon
29	Sz	Augusta
30	V	Zalán, Böjt IV.
31	H	Árpád

Április

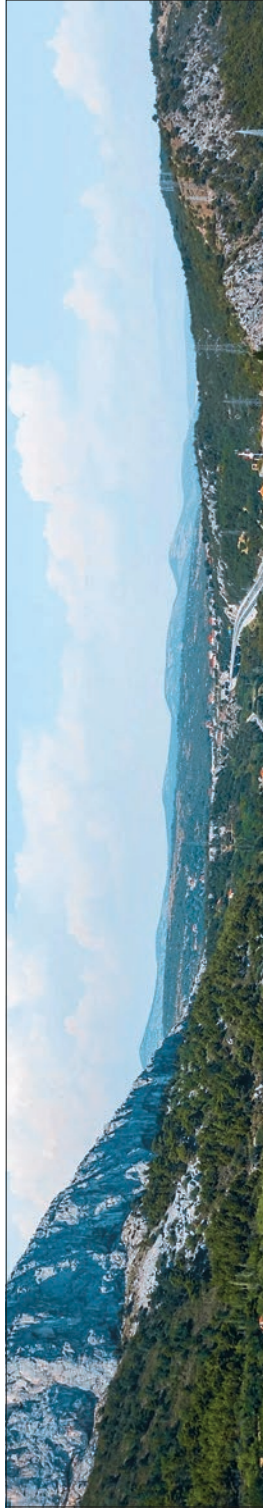
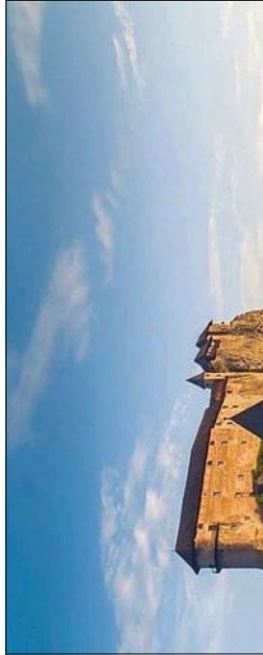
1	K	Hugó
2	Sz	Áron
3	Cs	Buda, Richárd
4	P	Izidor
5	Sz	Vince
6	V	Vilmos, Blborka, Böjt V.
7	H	Herman
8	K	Dénes
9	Sz	Erhard
10	Cs	Zsolt
11	P	Leó, Szaniszló
12	Sz	Gyula
13	V	Virágvasárnap, Ida
14	H	Tibor
15	K	Anasztázia, Tas
16	Sz	Csongor
17	Cs	Rudolf
18	P	Nagypéntek, Andrea, Ilma
19	Sz	Emma
20	V	Húsvétvasárnap, Tivadar
21	H	Húsvéthétfő, Konrád
22	K	Csilla, Noémi
23	Sz	Béla
24	Cs	György
25	P	Márk
26	Sz	Ervin
27	V	Zita
28	H	Valéria
29	K	Péter
30	Sz	Katalin, Kitti

Május

1	Cs	Fülöp, Jakab
2	P	Zsigmond
3	Sz	Tímea, Irma
4	V	Mónika, Flórián
5	H	Györgyi
6	K	Ivett, Frida
7	Sz	Gizella
8	Cs	Mihály
9	P	Gergely
10	Sz	Ármin, Pálma
11	V	Ferenc
12	H	Pongrácz
13	K	Szervác, Inola
14	Sz	Bonifác
15	Cs	Zsófia, Szonja
16	P	Mózes, Botond
17	Sz	Paszka
18	V	Erik, Alexandra,
19	H	Ivó, Milán
20	K	Bernát, Felícia
21	Sz	Konstantin
22	Cs	Júlia, Rita
23	P	Dezso
24	Sz	Eszter, Eliza
25	V	Orbán
26	H	Fülöp, Evelin
27	K	Hella
28	Sz	Emil, Csanád
29	Cs	Aldozócsütörtök, Magdolna
30	P	Janka, Zsanett, Nándor
31	Sz	Angéla, Petronella

Június

1	V	Tünde
2	H	Kármén, Anita, Anna
3	K	Klotild
4	Sz	Bulcsú
5	Cs	Fatime, Ferdinánd
6	P	Norbert, Cintia
7	Sz	Róbert
8	V	Pünkösdt I., Medárd
9	H	Pünkösdt II., Félix
10	K	Margit, Gréta
11	Sz	Barnabás
12	Cs	Vilfő
13	P	Antal, Anett
14	Sz	Vazul
15	V	Szenttár omság-vasárnap, Jolán, Vid
16	H	Jusztin
17	K	Laura, Alida
18	Sz	Arnold, Levente
19	Cs	Gyárfás
20	P	Valéria, Rafael
21	Sz	Alejos, Leila
22	V	Paulina
23	H	Zoltán
24	K	Iván
25	Sz	Vilmos
26	Cs	János, Pál
27	P	László
28	Sz	Levente, Irén
29	V	Péter
30	H	Pál

gyermeket vár, pedig mi még nem voltunk olyan szoros kapcsolatban, erre ő várandós. Lefekszünk aludni, és azt álmodjuk, hogy az Úr angyala azt mondja nekünk, ne hagyd el őt, hiszen mindketten az én nagy tervemnek vagytok a részei. Bízz bennem, szeresd őt és minden rendben lesz. Sőt, mikor megszületik a gyermek, a neve majd azt jelenti, hogy Velünk az Isten. Úgy tennénk mi is, mint ahogy József tett? Esetleg megállnánk-e a tükör előtt elgondolkodva, mit tegyünk? Józseffel kapcsolatban nincs részletes lelkiállapot-leírás, hanem csak annyi, hogy felkelt és úgy tett, ahogy az Úr angyala parancsolta neki. Elfogadta a helyzetet, és tisztességben a felesége mellette maradt.

Így indul egy szeretet-ünnepe történet. Emberként talán kételkedéssel és félelemmel az elején, azonban ahol az Úr megjelenik, ott a kétkedés bizalommal változik és a félelem áldássá. Jól érzékelhető ebből a történetből, hogy mennyire fontos szerepe van a nőnek és a férfinak, az anyának és az apának egy családban, valamint, hogy mindketten higgyenek az Atyában, az Ő mindenhatóságában. Érdekes utakon vezet néha bennünket a mi Teremtőnk, sokféle akadályba ütközünk, kihívásokkal kell szembenéznünk, viszont mindez szükséges ahhoz, hogy a sok „edzés” árán erősebben, bölcsőbbek, állhatatosabbak legyünk. Józsefről azt írja Máté evangélista, hogy igaz ember volt, végiggondolta a dolgok kimenetelét, eldöntötte, hogy elhagyja feleségét, végül mégis hallgatott az angyal

parancsára, s felesége mellett maradt. Oh, hányszor, de hányszor lenne szükségünk nekünk is arra, hogy meghallgassuk az Úr angyalát, hogy megvilágosítsa elménket? Mennyiszer kellene összekulcsolnunk kezünket, mielőtt végleges döntéseket hozunk? Mennyi alázat, önzetlenség, bizalom, hit kell ahhoz, hogy az ember túllépjen a saját kívánságain és a családon belüli „közös” jót válassza? Vicceldve most elmondhatnánk, hogy csak aludnunk kell rá egyet, s hátha megjelenik az Úr angyala, és helyre teszi a dolgokat...

Karácsony a szeretet ünnepe. Jézus maga a szeretet. Jézus az ünnepelt. „Velünk az Isten” ünnepel. Márpedig ha már ilyen szépen összegyűltünk, akkor ebből a körből senkit nem szabad kihagyni. Próbáljuk meg ez éven (is) úgy megélni Advent napjait és Karácsony ünnepét, hogy szívünkben-lelkünkben elég helyet készítünk annak a témának szeretetnek, melyet a mi Atyánk el akar hozni az életünkbe. Újra és újra. A sokféle sürgés-forgás közt készítsünk mindig egy nyugodt helyet, ahol csakis Őreá figyelünk, és csakis Vele ünnepelünk, Őt ünnepeljük. Legyünk Józsefek, amikor épp talán elhamarkodottan döntünk, akarjunk, tudjunk, igyekezzünk változtatni az életünkön, mások életén. Kívánunk Mindannyiunk számára Áldott, békés, szeretetteljes Ünnepeket! A jó Isten vigyázza lépteinket, döntéseinket az újesztendőben is...

Csoma Annamária

Egy hiányzó karácsonyfadísz

Késő este van, ki-ki nyugalomban. Csak a fa sejtelmes, folytonosan váltakozó fényei világítanak a lakásban. Fenyőillat és csendes éj költözött a nappaliba. Jó ilyenkor letelepedni és hosszasan nézni, bámulni a karácsonyfát. Hol teljességében, hol pedig kicsiny részleteiben.

Talán így üldögélhetnek a Kisjézus lábai elé érkezett bölcsek és pásztorok is. Azzal a jóleső bizonyossággal a szívükben, hogy lám, végre megérkeztek. Leteszik ajándékaikat, dicsőítik a világ megváltóját, aztán elcsendesednek. Rabul ejti őket a látvány, a jászolban fekvő gyermek. Szívükben szétárad a boldog bizonyosság: véget ért a hosszúra nyúlt várakozás, megérkeztek az istenfiú lábaihoz.

Csak az tud így békében, csendben időzni, aki tudja, hogy célba ért. És közben nem feledheti, hogy az út pora mily sok kihívást és alkalmanként nyomorúságot is tartalmazott. Könnyebb lett volna visszafordulni, feladni és hazatérni, mert hiszen túl sok váratlan helyzet jött szembe az úton. Sok nehéz kihívás, háborúság, betegség, kényszerű megállók, amikor azt hitték, hogy nincs tovább, és nem lesz megérkezés.

Hányszor gondoltuk mi is ezt ebben az évben, sőt ebben az életben. Már-már feladva mindent. Aztán a következő pillanatban, napon és útszakaszon az Isten váratlanul mellénk lépett, átkarolt és megtámogatott, mint az istenölésbe menekülő költőfejedelmet.

Ez a karácsony csodája. Úgy lopózik közelünkbe a szentség, ahogy a résnyire megnyílt égből végighasít az angyali híradás a pusztában. Amikor a menny világossága, dicsősége váratlanul megvilágítja az „alvilág” sötétjét, és aki eddig fáradtan, elcsigázva bámulta a kihunyóban lévő pásztor tüzet, a paraszak lassuló táncát, az most hirtelen új erőre kap. Új csendesség vár rá, olyan, amit az Isten lába-

inál tapasztalhat meg.

Fenyőillat és csendes éj költözött a nappaliba... És ebben a sejtelmes csöndességben a karácsonyfadíszek mesélni kezdenek. Mindegyik egy-egy rég letűnt korról mesél. Örömek és nehézségek idejéről. A kicsi piros gömbök az első közös karácsonyainkat idézik meg. Mellettük feltűnnek a gyermekkezek munkái: fenyők, tobozok, angyalkák. Évente gyarapszik a díszek kínálata, mások eltörnek és eltűnnek. Mint az emberi élet...

Nemrég otthon jártam. Ahol otthon voltam, születésemtől sok-sok éven át. És talán még ma is... Ahol a legtöbb időt éltem meg eddig. Ahol épp ezért szinte minden sarkot, repedést, kicsiny kis részletet jól ismerek, fejben tartok, sőt időnként ellenőrzök: megvan-e még?!

Anyám kicsi karácsonyfáját pásztázva belémhasított a felismerés, hogy hiányzik a saját, családi karácsonyfánkról egy dísz. Egy bármilyen, kopott, régi, szerényen esetlen dísz otthonról. Ami a régi karácsonyokról mesélne nekem. Arról, amikor egy szemüveges kisfiú hosszasan nézte a karácsonyfa sejtelmes fényeit.

Nem találtam már sok díszet otthon. Éppen csak néhányat. Utolsó hírmondókat. Mert hiszen ki-ki elvitt belőlük magával új otthonába, új életébe, egy-egy mesélő szimbólumot vagy csak eltörtek és a mese véget ért...

Szerencsém volt. Találtam még egy kedves, kicsiny gömböt, amire jól emlékeztem. Gyerekkoromban is csak ez az egy volt belőle, kék háttere a telet ábrázolja, rajta egy jókedvű hóemberrel. Óvatosan felhelyeztem az itthoni karácsonyfára és időnként letelepszem elé, és várom, hogy meséljen; mondja, sorolja, amit csak ő tudhat, meg amit csak én...

Fábián Tibor

Gyülekezeteink Életéből

Megemlékezés ft. Varga Béla kassai lelkipásztorról, püspökhelyettesről születésének 100. évfordulója alkalmából.

A Kassai Magyar Református Egyházközség tisztelettel és szeretettel emlékezett meg egykori lelkipásztoráról, Varga Béla püspökhelyettesről születésének 100. évfordulója alkalmából. Életútjára és szolgálatára önéletrajzából és verseiből vett idézetekkel tekintettünk vissza.

Kezdetek

1924. augusztus 17-én születtem Kistráton. Apám ekkor ebben a községben szolgált, mint református lelkipásztor. Még egy éves sem voltam, amikor apámat áthelyezték Mokcsakerészre lelkésznek, ahol haláláig szolgált. 54 éves volt, amikor meghalt.

Apám

Földszagú ősöknek ivadéka,
falusi lelkész volt apám.
Amikor aztán élete eltelt,
a kicsi falut itt hagyta rám.

Szerette nagyon a termő földet,
a dolgozó embereket.
Szeretet nélkül – sokszor elmondta –
Az Istent szolgálni nem lehet.

Imádkozni én tőle tanultam.
Fiam, ha ott állsz Isten előtt,
mindig reménnyel, sok szeretettel,
szólítsd meg, áldjad, szeressed Őt!
Ötvennégy éves volt, mikor elment.

Beteg szívével, sok harc után.
Népért élő, Úrban remélő,
igehirdető volt az apám.

Iskolái

Mocskakerészen jártam alapiskolába, Gimnáziumi tanulmányaimat Kassán végeztem. Érettségi után jelentkeztem a Teológiai Főiskolára Sárospatakra. Sárospatakon két évig tanultam, majd átmentem A Pozsonyi Evangélikus Teológiai Fakultásra.

Emlékezés Patakra

Sárospatak, Sárospatak,
bizony régen nem láttalak.
Kollégium, erős falak,
sok ismerős, ismert alak.
Emlékeimben még mozog,
tógátusok, professzorok,
sok szomorú, sok mosolyog,
szomorúak vagy boldogok.
Mindenütt bánat a bánat,
a szívek mindenütt fájnak.
Megsebezni van alkalom,
nem kell ahhoz sok, nem bizony.
Sárospatak. Sárospatak,
néha álomban láttalak.
De az idő gyorsan szalad.
Iskolakert, árnyas utak,
gondolatom múltban kutat.
Óhajjal kísért alakok,
csendben utánuk haladok.
Ki tudja most kire várnak?
Merre röppennek a vágyak?
És messziről szól a harang,
a múltból egy ismerős hang.
Majd a templomban szolgálat,
a hívek szavamra vártak.
Izgalmak, kollokviumok,
Mit tudok, vagy mit nem tudok?
És kapok az index után,
Hál Istennek „jó“ lett csupán.
Sárospatak, Sárospatak,
Bizony régen elhagytalak.
De vannak igehirdetések,
Bennük a pataki lélek.

Szolgálat Mokcsakerészen

A vizsgákat követően Mokcsakerészen szolgáltam. A gyülekezet megvárta engem, és 1948-ban megválasztott lelkészének. 16 évig szolgáltam itt. Máshol is helyettesítettem, pl. Bajánházán.

Traktoron Bajánházára

Traktor zúgás a kapum előtt
Vasárnap van. Kora délelőtt.
Bajánházáról jöttek meg értem,
Az istentiszteletet ma ott is végzem.
Más jármű nem igen megy át
a mezőkön
A traktor átmegy a frissen szántott
földön.
Nyugdíjba ment az idős lelkipásztor
A volt esperes, a jó Ujlaki Sándor.
Azóta télen, nyáron én megyek
Várnak rám ünnepelőben az emberek.
Vannak jó hangú, hívó emberek,
Templomszerető ifjak, öregek.

Ha kell, megszólaltatják az orgonát
Tehetséges, jó hangú ifjúság.
Szép templomuk van és szép
gyülekezet,
Szívesen szolgálók, szívesen megyek.
A traktorért, olykor ki is mosolyognak,
Az egyik járási ember most is gyalog
baktat.
Testvér, vegyük fel, szólok a sofőrnek,
Valahol csak elfér, nagyokat nevetnek.

Régen másképp vitték az evangéliumot
Ma ugyanazt teszik, a poros traktorok.
Harangoznak, aztán felhangzik az
ének.

Lényeg az, hogy Istennek adassék
dicséret!
Hogy áldja meg mindig ezt a dolgozó
népet
Adjon erőt mindig két munkás
kezének.
Kedves jó emberek, ott az emléktárban,
Az Igét hirdetni, traktoron is jártam.

Család

1953-ban eljött utánam az akkori püspök, és arra kért, hogy legyek egyetemes egyház titkára. Ezt a szolgálatot nem vállaltam el. Még Kassára való távozása előtt Vajánban házasságot kötött Galgóczy Ilonával 1963. június 6-án. Házasságukból két leánygyermek született. Eleonóra Tiszacsernyőn 1964-ben és Tímea Kassán 1967-ben.

Lányaim

Két kicsi lányom megyen előttem,
nevetgélve vígan, kéz a kézben.
Gyönyörködnek a virágos rétben,
én követem őket és csak nézem.

Boldogok, gondjuk ma még az enyém,
nem tudják, milyen nehéz az élet.
Nincsen még felhő életük egén,
velük vagyok és így ma nem félnek.

Drága két gyermek. Vidámak, szépek,
de várja őket már a messzeség.
Ha nem leszek már és pihenni térek,
fogjátok erősen egymás kezét!

Kassa

1964-ben Kassára mentem. Február 9-én iktattak be a kassai gyülekezetbe. Még ebben az évben májusban megválasztottak a nyugatkassai egyházmegye esperesének. Kassa két nyelvű gyülekezet. Minden szolgálatot egyedül végzetem, az utolsó években kaptam káplánokat. Rendszeresen szolgáltam Rásban is (Hrašovík). A legnehezebb időkben is megtartottuk a két nyelvű bibliaórákat, gyermekistentiszteleteket. Mindig arra igyekeztem, hogy a gyülekezet egységét semmi ne bonthassa meg. Mindig szeretetben és kölcsönös megértésben éltünk. A templomba nagy sokaság érkezett úgy az egyik, mint a másik részbe.

Kérdés hitvallás idején

Felékesített templomok...

Elmúlt évekre gondolok.

Mikor ünneplőben, fehér ruhában
elindultak a gyermekek,
hogy hitet, fogadalmat tegyenek.
A templomba járó jó szülők,
áldották Istent, hogy mily nagyra nőtt,
a gyermek, az ő gyermekük
s követik majd az ő hitük,
a drága megreformált hitet.
Boldogan könnyet ejtenek...
Drága nagymamák, nagyapák,
imádkoznak, hogy majd az unokák,
az életben megállják helyüket
s akármi lesz, tartsák meg hitüket.
Felékesített templomok,

elmúlt évekre gondolok.

Sokan mondták: ígérem, fogadom,
református hitemet nem hagyom.
Nem hagyom el az egyházamat,
hiszen anyám és nyugalmat ad.

Sokan mégis messze mentek.

A hit feledői lettek.

Hány kedves szülő szomorú,
szívére rászáll a ború.

Elhervadtak mind a virágok,
gyermkeink, most merre jártok?

Hová lettek a fogadások?

A sok ígéret mivé is váltott?

Mit tettél és miért tetted?

Tetszik ez Istenednek?

Hangzanak a fogadások.

Vigyázzatok, megtartsátok“!

Püspökhelyettes

20 évi esperesi szolgálat után augusztusban püspökhelyettes lettem. Ekkor 1984-et írunk. 1996-ig töltötte be ezt a tisztséget. Püspökhelyettesi szolgálata alatt gyakran tartott szolgálatot a zsinat ülésén.

Imádság zsinat után

Édesatyám! Óriző Pásztorom!

Megilletődve így imádkozom:

Sok minden, jó s rossz az eszembe jut.

Nyitott kapuk és bezárt kapuk.

Porig alázva imádkozom,
sok rossz lépés miatt szánakozom.

Imádkozom most együtt veletek,

kik sírtatok vagy neveltetek.

Én testvéreim, reformátusok,

az imádságra igen sok az ok.

Imádkozom jó testvéreimmel,
szegény egyházadat, Uram oh, ne
hagyd el!

Áldd meg házaidat. Egyszerű
templomunk,

áldd meg püspökünk, áldd

főgondnokunk

Minden padot, hol felnéz Rád valaki,

imádságból a szívét is hallani.

Áldd meg a lelket, amely hitre gyúl,
feltarthatatlan egy könnycsepp is
kihull.

Meggyógyul egy fáradt, síró, beteg
lélek,

és hálát ad neked, ég s föld Istenének.

Áldj meg Uram minden kicsit és
nagyot,

Te, ki irányítod a mát, a holnapot.

Testvéreimmel a földre roskadok,
legyen meg szent Atyám az akaratom!

Te tudod, hogy mi nekünk a jó,
hiszen Te mindent tudsz, Örökkévaló!

Bocsásd meg nekünk a mi sok bűnünk,
Te segíts meg győzni, mikor
küszködünk.

A zsinat véget ér, mi megyünk tovább,
segíts elfogadni, amit kezded ad.

Segíts elfogadni majd, mit kezded ad,
látni lépten-nyomon nagy hatalmadat.

Köszöni most néped ígéretedet,
hogy a harcok után ott lesz majd
Veled.

Ámen! Ámen! Add, hogy úgy legyen!
Legyen elég nekünk, Uram a kegyelem!

Rendszerváltás után

A rendszerváltás után, amikor megalakult Kassán a Katechetikai Szeminárium, annak első igazgatója lett, ezenkívül Enciklopédiát oktatott, ahol a növendékek között szállóigévé vált jelmondata: „Nem érdemből, hanem kegyelemből.” 1997-ben, 33 év kassai szolgálat után 73 éves korában nyugdíjba vonult.

Kassai szolgálatára Balassa Zoltán, kassai helytörténész így emlékezik vissza: „Jó szónok volt. Patinás magyar nyelvet használt. Előadói tehetsége már fiatalkorában megnyilvánult. A 40-es évek elején a kassai Honvéd szobor talapzata előtt szavalt, szavalamat Szelezky Zita színművész dicsérte meg.”

Nyugdíjas évek

Nyugdíjas éveiben már nem sokat szolgált. Utolsó szolgálatai közé tartozott unokáinak megkeresztelése.
Az unokámnak énekelek

Az unokámnak énekelek,
Tágra nyílnak a gyermekszemek.
Néz rám, hallgat, a szeme ragyog,
tetszenek neki a dallamok.

Az élet eljár, gyorsan szalad,
de elcsüggedni, soha nem szabad.
Nemcsak mosoly van, néha könny
potyog,
vannak szomorúak, vannak boldogok.

Van napsütés, van vad zivatar,
mely fákat, más meg szíveket csavar,
van tavasz, aztán minden megfakul,
mindig velünk marad a hatalmas Úr!

Az unokámnak énekelek,
látom benne az életemet.
Van Isten, rajtunk tartja szemét,
dicsérd majd te is, az O nevét!

2006. augusztus 25-én hunyt el. Még korábban 80. születésnapjára 2004-ben „Szívem hangjai” címmel megjelentettünk egy ki verseskötetet. Varga Bélának volt kassai lelkésznek a 20. század egyik kiemelkedő felvidéki református igehirdetőjének életéért és szolgálatáért Istennek legyen hála.

Orémus Zoltán

Református Keresztyén Nők Egyesülete

Felvidéki nők Berekfürdőn

2024. november 14-17. között tartotta a Tiszántúli Református Egyházkerület Nőszövetsége az őszi konferenciáját, amelyre meghívást kapott a SZRKNE vezetősége is. Ezen az alkalmon kerül sor a december első vasárnapján tartandó imanap bemutatására. Az imanapi füzetet ez éven a felvidéki Nőegyesület állította össze, és Koncz-Vágási Katalin országos, valamint a tiszántúli nőszövetségi elnök, Dr. Gaál-Botondné Dr. Czeglédy Mária pedig úgy gondolták, hogy meghívják, hogy beszéljünk a Felvidékről, hogy jobban be tudják otthon is mutatni vidékünket. Nagyon széles palettából válogathattunk, mivel Felvidék szépségeinek, történelmi helyeinek, jelentőségének, irodalmi műveinek, vagy a felvidéki vonatkozású műveknek, a jelentős személyiségeknek bemutatására talán nem is elég néhány előadás.

November 15-én indultunk Berekfürdőre, a Megbékélés Házába, ahol a tiszántúli nőszövetség tartotta őszi konferenciáját, mintegy 100 ember részvételével. Az esti áhítat szolgálatát Györky Szilvia végezte, majd felkérést kapott arra, hogy a felvidéki nőegyesület munkáját néhány képben és mondatban mutassa be. Ezután a teológián tanuló fiatal hölgyek tettek bizonyosságot arról, milyen kihívásoknak tesznek eleget, valamint a közösség-szervezésben is részt vesznek.

Másnap, szombaton, kilenc óra körül áhítattal kezdődött a nap, majd előbb Györky Szilvia, egy előadás keretén belül, bemutatta azon jeles személyiségeket, akit mind a magyar, mind a szlovák nemzet valamilyen szinten vagy magáénak vall (pl. Jedlik Ányos – Anton Jedlík), vagy éppenséggel, egyáltalán nem akarja sajátjaként elismerni (pl. Tuka Béla – Vojtech Tuka). Tíz jelentős személyiség életének fontos pontjai, nemzetükért tett szolgálatainak bemutatása során kirajzolódott a felvidék egyik

messég „elesett”, elhagyták kastélyukat, ő maradt, alkalmazkodott. Festményeivel, illusztrációival vált ismertté, csakúgy, mint befogadó természetével – ezzel mentette meg a kastélyát is. Egy letűnt kornak lenyomata volt, aki ha tehette, varratta ruháit, nem mondott le a mozgásról, igyekezett megőrizni méltóságát minden veszteség ellenére. A mai Strázske sokat köszönhet jótékonyágának, az utókor pedig a döntéshozatali képességeinek. Neki köszönhető, például, hogy amikor látták, hogy kö-

zeledik a front, szolgálójával kivágták a keretekből Mednyánszky festményeit, és elrejtették olyan jól (egy fahengerbe), hogy csak halála után, a restaurátorok éles szeme vette észre a furcsa fadarabot, mely ezeket a festményeket rejtette.

Sokan ámulattal hallgatták az előadásokat. Voltak, akik azt mondták, akik eddig nem ismerték Felvidéket, hogy nem is sejtették, mennyi harc, küzdelem, mennyi (lelki) gazdagság van ezen a vidéken is.

Délután tovább folytatódott a konferencia, de mi már hazafelé vettük utunkat, szívünkben Isten iránti hálával, hogy ismét valamit bemutathattunk, ami ismeretlen és érdekes, a felvidéki nőegyesületen keresztül. Mindezért legyen Istené a dicsőség!

Györky Szilvia

Gubík László után Somogyi Alfréd lett a SZAKC elnöke

November 22-én, Királyfiakarcán, a Petőfi-ligetben került sor a Szövetség a Közös Célokért tisztújító Tanácsülésére. Gubík László leköszönő elnök helyébe Somogyi Alfréd lelkipásztort, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának dékánját választották meg a tagszervezetek vezetői a következő négy évre. Az alelnöki tisztségeket Ladányi Lajos és Mézes Rudolf töltik be ugyanebben a négyéves ciklusban.

Az új elnök erős felhatalmazást kapott, ugyanis az alapító tagszervezetek támogatásával, a SZAKC Elnökségének javaslatára, a Marthos Polgári Társulás képviselőjében a Tanács tagjai nyílt szavazással, tartózkodás és ellenszavazat nélkül választották meg a SZAKC elnökének.

Gubík László leköszönő elnök és Somogyi Alfréd, a SZAKC új elnöke

Bemutakozásában Somogyi Alfréd megható sorokkal emlékezett meg néhai elődjéről, Duray Miklósról. Magát jellemezve úgy fogalmazott, neveltetése és értékrendje okán már fiatalon is konzervatív volt. Mint mondta, dolgozott a NAP szerkesztőségében, majd 1991-től a szlovák közszolgálati rádió magyar adásának volt a munkatársa - legendás kollégáiról is megemlékezve. A Duna TV indulásától annak szlovákiai tudósítója volt, majd 1996-ban belső szerkesztője lett.

Az időközben Komáromban megnyílt Calvin János Teológiai Akadémián elvégezte a lelkészképzőt. Amint szükség lett rá Felvidéken, hazaköltözött Apáczaszakállásra, ahol immár 25. éve szolgál. „Voltam a Pozsonyi egyházmegye esperese, zsinati képviselő, zsinati tanács tagja és évek óta én vezetem a Zsinat jogi bizottságát. Közben voltam néhány évig a Szlovák Televízió Tanácsának tagja is, mert az MKP – még a kormánykoalíciós időkben – jelölt erre a tisztségre és megválasztott a parlament” - fogalmazott.

A Selye János Egyetem megalaku-

lása után óraadó tanár lett az intézményben - egyházzal és egyháztörténettel foglalkozik. „Megvédtem mindkét doktori disszertációm és megszereztem a docensi fokozatot. 2014 óta vagyok főállású egyetemi oktató” - jegyezte meg, hozzátéve, negyedik éve a Református Teológiai Kar dékánja.

Somogyi Alfréd megválasztását követően hangzott el székfoglaló beszéde, amelyben rámutatott: református lelkipásztorként csak keresztyén és csak konzervatív értékalapon tud gondolkodni, szólni és cselekedni. Hozzátette, meggyőződése szerint a felvidéki magyar közösségnek ezekre az értékekre van szüksége. „Különböben felolvadunk és egyszerűen elmúlunk, felszívódunk. Tudjuk azt is, hogy ennek sokan örülnének és érdekelték a magyar közösségünk sorainak bomlasztásában. Ezt sem szabad naivan felednünk” - fogalmazott. „Bizalmat kell építenünk a szervezeteink és a szervezeteket működtető embereink között” - húzta alá.

Az új elnök kiemelte: folytatnunk kell a Mézes Rudolf által megkezdett, a Duray Miklós által megalapozott, majd Gubík László által folytatott munkát, odafigyelve arra, hogy a szervezet Alapszabályában lefektetett érdekképviselő és érdekvédelem továbbra is kiegyensúlyozottan működjön. Köszönetét fejezte ki Losonszky Margit gazdasági igazgató asszonynak és a SZAKC ügyvezető igazgatójának, Hideghéthy Andreának, hogy mindennapos munkájukkal segítik ennek a szekernek a haladását. Emellett tisztelettel emlékezett meg azokról az eredményekről, amelyeket néhai Pogány Erzsébet igazgató asszony vezetése alatt ért el a SZAKC.

Somogyi Alfréd szerint a felvidéki magyar közösség önbecsülésének visszaadásához a SZAKC-nak társadalmi síkon lesznek komoly feladatai. Ehhez nemcsak a belső kapcsolati hálóját kell építeni és erősíteni a szervezetnek, hanem a külső kapcsolati hálóját is - vélekedett.

Az új elnök véleménye szerint meghatározó, hogy a SZAKC milyen kapcsolatban van a felvidéki magyar politikummal, kultúrával, gazdasággal és közélettel. Mint mondta, a Magyar Szövetséggel való kapcsolat lét-

fontosságú a közös célok miatt. A kultúra kapcsán megjegyezte: „meg kell maradni pragmatikusan azon a ponton, hogy akikkel közösek a céljaink, azokkal szorosabbra fűzzük a bocsokort, akikkel viszont nincs és nem lesz közös célunk, azokkal soha ne bántssuk egymást. Tegye mindenki a maga dolgát, az eredmények, az idő és a jó Isten majd valakit igazolni fog a végén”.

A gazdasági tényezőkről szólva úgy fogalmazott, mivel ráhatásuk nincs, ezért marad a hitelesen elvégzett munka, amiből a magyar közösség is profitálhat. Mint mondta, a közéletben látja a legnagyobb munkalehetőséget. „Tagszervezeteink révén – civil oldalról – a SZAKC lehet az, aki a leghitelesebben tudja felvállalni a felvidéki magyar közösség számára fontos kérdésekben az állásfoglalást. Iránymutatásra, mérföldkövek és útjelzők elhelyezésére van szüksége a közösségünknek. Ezért a SZAKC elnökeként ide szeretném a figyelmet és a munkám legjelentősebb részét fordítani” - húzta alá.

Kiemelte, fontosnak tartja, hogy a közélet szintjén induljon be egy olyan kapcsolatépítés, ami a történelmi egyházak felé mutat. „Az egyházakra úgy kell tekintenünk, mint az utolsó védvonalunkra. Oda tudunk visszahúzódn, ott tudunk a legkisebb állami ráhatás nélkül megmaradni, s ha az Úr is úgy akarja, akkor gyarapodni.” - hangsúlyozta.

Somogyi Alfréd beszédében rámutatott: a társulásnak legitim helye lehet a magyar nemzetpolitika alakításában és megvalósításában is. „Sajnos bő száz éve szétszálazódott a magyarság történelme és párhuzamos – ebből kifolyólag sajátos elemekkel bíró – történelmet él az anyaországi, a külhoni és a diaszpóra közösség. Ebben nekünk kell tudnunk közösen megfogalmaznunk a felvidéki sajátosságainkat, mert ez része az önbecsülésünk megerősítésének” - hívta fel a figyelmet.

A SZAKC új elnöke székfoglaló beszédét azzal zárta, hogy mindig két dolgot kért a munkatársaitól: munkát és segítséget. „És két dolgot ígértem nekik: munkát és segítséget. Ezt kérem és ezt ígértem most Önöknek, Nektek is. És kérem a jó Istent, hogy segítsen meg az ígéretem megtartásában” - fogalmazott.

Emlékezz vissza....

XXVII. rész

Gyülekezeti életünk fontos része lett 1984-től az évenkénti gyülekezeti kirándulás. Ez ma semmi akadályba nem ütközik, ha van iránta érdeklődés. A „létező szocializmusban” ezt úgy igyekezett megakadályozni az ateista államhatalom, hogy a gyülekezetek nem bérelhettek autóbust az egyetlen busz-

közlekedési vállalatnál (CSAD). Első próbálkozásom alkalmával közölték, hogy minden autóbusz foglalt az adott időpontban. Mivel 1983 őszén a helyi Csemadok szervezet titkárává választottak, 1984-ben a kétnaposra tervezett kiránduláshoz már a Csemadok titkáráként, hivatalos pecséttel ellátva kértem autóbust. Minden gond nélkül megkaptuk. Az útvonal Hanva – Rimaszombat – Alsósztrégova volt, s vasárnap délelőtt Rimaszombatban vettünk részt az istentiszteleten. Örömmel tapasztaltam, hogy legalább negyven résztvevő minden alkalommal jelentkezett a kirándulásra. Hazaérkezve, vasárnap este hívott a szom-

A rimaszombati templom előtt

A Parlament lépcsőjén

Madách emlékmű

Eger várában

szédban lakó pártelnőknő, s kérdezte, hogy mit jelent magyarul Lučenec? Losonc – válaszoltam a meglepő kérdésre. Akkor jó – mondta, majd megmagyarázta miért kérdezett ilyen furcsa dolgot. Történetesen azon a hétfőjén volt a Lőcse-i búcsú ideje, s szombaton megjelentek nála a járási szervek képviselői, akik kérdőre vonták, hogyan engedheti meg, hogy a pap autóbusszal vigye az embereket a búcsúra. Ő magyarázta, hogy szerintem nem Lőcsére (Levoča) utazott a csoport, hanem csak érinti Losoncot. Megnyugodott, hogy neki volt igaza. Nem sikerült tisztázni, hogy a felje-

lentő nem volt tisztában a helységnevekkel, vagy az állami szervek emberei voltak ilyen szinten, esetleg mindkét oldal. Ezzel az eseménnyel világossá vált, hogy valaki-valakik megfigyelnek, s jelentést adnak rólam „illetékes elvtársaknak”. Ez aggodalommal tölthetett volna el, de az utazás megvalósulása, s annak körülményei inkább erőt adott, hogy a Gondviselő oltalma segít szolgálatomban. Gábor Bertalan plébános említette, hogy ahol valami áldott dolog történik, ott a Gonosz fokozott erővel igyekszik akadályozni küldetésünk végzését. A következő évben Magyaror-

szágra terveztem a kirándulást Eger – Budapest útvonalon. Ehhez már igénybe kellett venni a Tatratur utazási iroda szervezési segítségét mert háromnapos kirándulás volt, két éjszakai szállással és étkezésekkel. Ezt is a Csemadok titkáráként szerveztem, bár egyesek humorosan azt mondták, hogy Dereglyőn nem Csemadok van, hanem Csomadok. Hála Istennek ezen az úton is megtelt az autóbusz, s Budapesten a Kálvin-téri református templomban vehettünk részt a vasárnapi istentiszteleten. Hazafelé szinte egész úton dicséreteket és nótákat énekelt közösség, sok áldott élménnyel gazdagodva.

CsL

- Folytatás következik -

Felsővályban

Belépni az ajtón

Kérlek, imádkozz értem! Egyre több ilyen kérés talál meg manapság. Talán ez is jelzi a világ romlását, nyomorúságunk és kilátástalanságunk növekedését. A legtöbben viszont nem merik megfogalmazni a kérést, csak a szemeikből, szavaikból, mozdulataikból, hajlott tartásukból látni, rászorul az életük, hogy valaki imádkozzon értük.

Döbbenetes volt látni *A kiválasztottak* című Jézus-filmben a későbbi tanítványokat, még elhívásuk előtt. Csupa elveszett ember. Mindegyiknek biceg az élete. Különféle bajok rabságában senyednek. Az elveszettség kacskaringós útjain egyensúlyoznak. A remény eltűnt az arcukról. És talán épp akkor keresztezi életüket az Úr, amikor már várni is elfelejtene. Ugyanez lehet a mi reményünk is, hogy Jézus őket, és még sok más elvesztett számon tart és megtalál.

Egy római katolikus paptestvér elgondolkodtatónan megfogalmazta egy tévéműsorban életünknek ezt a drámai nyomorúságát, elveszettségét: „mondjuk egy középkori parasztembernek, egész életében, gyakorlatilag nem kellett döntést hoznia. Mert minden ment a maga útján. Ma pedig mi egy nap ezrével hozzuk a döntéseket. Tehát nem tudunk lecsendesedni. És ettől van egy társadalmi, közösségi burnout, azaz kiegészi szituáció körülöttünk és lassan kezd mindenkinek nagyon eleget lenni abból, hogy túlpörög minden. És, egy idő után már nem tudjuk elkerülni, hogy megtaláljuk magunknak a csend

tereit, mert ez így sokáig nem mehet. Annyira nem egészséges ez a rohanás, ez a túlpörgés.”

Csak kevesen olyan bátrak, hogy megkeressék a csend tereit, hogy megvalósítsák életük csendességét. Igen, bármennyire is furcsán hangzik, az imádsághoz nemcsak szándék, idő, de bátorság is kell. Bátorság kell beülni egy istentiszteletre, megharcolni a hit harcát, Jézus mellett

dönteni. Sok életben ott zsúfolódik a baj, a nyomorúság, de mégsem kész, hogy kimondja: Jézus segíts rajtam! Ne menj tovább! Állj meg mellettem!

A világszerte nagy hatást kiváltó Jézus-film hitelessége éppen abban rejlik, hogy csupa olyan embert láthatunk benne, mint mi magunk. Elveszett rómaiak, zsidók, elveszett papok, elveszett hívek. Mindannyiuknak Jézus az ajtó, aki által beléphetnek Isten kegyelmébe. Épp ezt nem fogadják el az a kétezer évvel ezelőtti társadalmi rétegek, mint ahogy a maiak sem, hogy Jézus mindenkié. A helytartóé, a farizeusé, a rómaié, a zélótáé. Mindenkié.

Ő az ajtó, melyen van, aki hosszasan kopog, sőt egyenesen dörömböl, majd mégis dolgavégzetlenül fordul vissza; mások már a küszöbön állnak és onnan hátrálnak meg; sokan meg csak örökösen várakoznak, téblábolnak, nem tudják elhatározni magukat, hogy belépjenek; megint mások folyton elhaladnak, jönnek-mennek az ajtó előtt. És vannak, akik valóban be is lépnek. Be, az Isten kegyelmébe.

Fábián Tibor

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Valótlanság és a valóság

Valótlan állítás:

Izrael apartheid politikát folytat

Valóság

A nemzetközi jog az apartheid meghatározását a következő képen fogalmazza meg: Az apartheid egy nemzet, vagy nemzeti csoport rendszeres elnyomását jelenti egy másik nemzet által. Izraelben azonban nincs törvény, amely a nem zsidó lakosságot hátrányosan megkülönböztetné. A Dél-Afrikában, ahonnan ez a megfogalmazás származik, a fekete lakosság földtulajdonlását lehetetlenítették el, a kórházakban és más intéz-

ményekben elkülönítették a fehér és fekete polgárokat. A feketék választói joga nagyon korlátozott volt, sőt egyes területeken nem is volt választójoga a fekete lakosságnak. Izraelben ilyen törvények nincsenek. Valóságban a kórházak alkalmazottainak 60 százaléka arab, s az arab lakosságnak nem csak választói joga van, hanem választott képviselői vannak a parlamentben. A rendőrség, az igazságszolgáltatás, a diplomáciai testület és a hadsereg is alkalmaz arab polgárokat. Dél-Afrikától eltérően, Izraelben büntetendő minden megkülönböztetés, vagy a polgárok jogainak korláto-

Salim Joubran,
a legfelsőbb bíróság arab tagja

zása, s a más nemzetek elleni gyűlöletkeltés.

Israel Heute

Fordította Csoma László

A Kárpát-medence reformátussága

„Az igaznak az emlékezete áldott...”

Megemlékezni azokról az emberekről, azokról az eseményekről érdemes, akiket megkülönböztet valami a hétköznapiaktól. Akik azért lehetnek különbek, mert szilárd meggyőződéssel és bátor hittel vállalták a megpróbáltatást és még az életüket is készek voltak feláldozni Krisztusért.

November 16-án Sárospatak református temploma azért telt meg a Tiszáninnen Református Egyházkerület gyülekezeteinek képviselőivel, mert a 350 évvel ezelőtt elítélt és gályára hurcolt protestáns lelkipásztorokra emlékeztünk. Az ő hűségük ma is példát adhat és megerősíthet, hogy a győzelem nem itt a földön, hanem az Isten országának építésében van igazán elkészítve.

Az Egyházkerület püspökének, **Barna Sándornak** igehirdetése Dániel könyvének ismert történetéről szólt. A három ifjút azért vetik a tüzes kemencébe, mert nem hajolnak meg a szobor előtt, amit Babilónia királya állíttat, hatalma jeleként egy ország

elé. Isten gyermekei, hitvallóként állnak elé. Akkor is, amikor tűzbe vették őket, és akkor is, amikor vízbe, gályára láncolva akarták halálba küldeni. Mert az élet Ura minden korban megmutatja mentő szeretetét, sőt a hatalmasságokat is térdre kényszerítő erejét. Mi egészen bizonyosan tudhatjuk, hogy az örök élet ígérete Jézus Krisztusban a miénk, ezért érdemes megállni a hitben és vallást tenni az élet Uráról ma is.

A lelkész-presbiteri konferenciát **Dr. Szemán Ákos** egyházkerületi presbiteri főjegyző, valamint a befogadó sárospataki gyülekezet nevében **Dr.**

Fodor Ferenc lelkipásztor köszöntötte.

„A gályarabság története ötszáz éves egyháztörténetünk legfényesebb lapja, református azonosság tudatunknak leglényegesebb építőeleme.” – ezzel a gondolattal kezdte előadását **Dr. Dienes Dénes** professor. Ezt a hitvalló tettet nemcsak őriznünk kell, hanem kötelességünk tovább adni nemzedékről-nemzedékre. A gályarabságra hurcolt prédikátorok sorsának alapos ismerője ezúttal is szemléletes képet adott a kor történelmi háttéréről és az egyház helyzetéről.

A három részre szakadt országban törvénytelenység uralkodik, jog- és létbizonytalanság van. Ebben a szituáci-

óban bontakozik ki egy koncepció, amely azt célozza, hogy a 80 %-ban protestáns magyar királyság rövid időn belül váljon teljes egészében római katolikussá. A koncepció per első lépése Bársony György címzetes váradai püspök 1671-ben kiadott műve, aminek az a lényege, hogy érvénytelennek minősíti a korábban megalkotott törvényeket. Ennek következtében katonai erőszakkal visszaveszik vagy lerombolják a templomokat, a lelkészeket és tanítókat megfosztják hivataluktól a híveket pedig próbálják visszatéríteni a katolikus egyházba. Majd ez a koncepció terv kiteljesedik haza és felségárulás vádjával, valamint a katolikus egyház megsértésével, mivel a misét kárhozatos bálványimádásnak tartják. 1674. március 5-én Pozsonyba hívtak mintegy négyszáz protestáns lelkészt és tanítót, aztán áprilisban halálra is ítélték. De felkínálják, hogy ha áttérnek kegyelmet kapnak. Ez azonban legnagyobb döbbenetükre nem történik meg, senki nem tér át. Az ítéletet azonban nem lehetett végre hajtani, 400 embert mégsem lehet lefejezni, mert a Habsburg-ház szövetségese a református Hollandia és az anglikán Brit királyság támogatását nem veszíthették el. Végül a cél az maradt, hogy meg kell törni az ellenállókat. Volt, aki elmenekült, volt, akit bebörtönöztek, végül 40-50 prédikátort ítélték – törvényellenesen természetesen – gályarabságra Nápolyba, illetve kisebb részüket Buccariba. Két esztendő múlva szabadulnak, de végső soron ez nemcsak személyes történet, hanem az anyaszentegyházé is, mert ugyanolyan hitvalló módon viselkedtek a gyülekezetek is.

Kocsi Csörgő Bálint megírta a történetét azoknak, akiket a gályára küldtek, fel is veti ezt a kérdést, hogy miért választották inkább a halált, illetve a gályát és azt válaszolja erre, hogy azért, mert lényegében a gyülekezeteket vállalták. Ezt nem szoktuk

emlegetni, pedig nagyon lényeges dolog, hiszen amikor visszatértek és az országgyűlés helyreállítja a jogi helyzetet, akkor megvannak a gyülekezetek, van hová visszatérni. Visszakapják a templomaikat, a parókiákat, mert a gyülekezetek a hitvallásoktól nem szakadtak el, hanem megmaradtak. A magyar református egyházban jelen van az egyéni kegyesség, már nagyon sokan tudnak olvasni, ezért családi körben is meg lehet tartani a gyülekezetet. Így megemlékezésünk tehát nem csupán hitvalló lelkipásztorainkról, de hitvalló gyülekezeteinkről is szól.

Valójában azt látjuk ebben a történetben, hogy a magyar református Egyház épülete sziklára épült. Az Isten Igéjének sziklájára. Ez az Ige tartotta meg ebben a rettenetes mélységben a gyülekezeteket 10 éven keresztül, mert az Isten Igéjének a sziklájára építették fel atyáink az anyaszentegyházat és nekünk ezen az alapon kell tovább építkeznünk. – zárta gondolatait ezzel a üzenettel Dr. Diénes Dénes.

Emlékezésre szólította a gyülekezetek közösségét Dr. Rákos Lóránt a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspökhelyettese. A rimaszombati emlékszinat Gályarab emléktűz létrehozásáról döntött, amely azon gyülekezeteket érinti, ahol gályarabságot szenvedett lelkipásztorok szolgáltak. Ezen gyülekezetek egy kültéri használatra készült fordított pajzs alakban elhelyezett horgonyt-László Ottó hanvai iparművész alkotását és egy belső térben használatható

tó emléktűzlevelet vehettek át. Öt felvidéki és öt tiszáninneni gyülekezet vihette magával az emléktűz jelképeit: Hanva, Kelemér, Miskolc-Avas, Naprágy, Pozsony, Putnok, Rimaszombat, Sárospataki Református Kollégium, Tornalja, Zubogy.

gium, Tornalja, Zubogy.

A jelképeket Géresi Róbert és Barna Sándor püspökök adták át a gyülekezetek lelkipásztorainak.

A konferencián énekekkel szolgált Kis Gergely Márton, a „Népművészet Ifjú Mestere”, a törökbálinti gyülekezet lelkésze

A konferenciát Kolumbán Gábor egyházkerületi lelkészi főjegyző szavai zárták.

Ezt követően a Sárospataki Református Kollégium udvarán a Gályarab emléktűz koszorúzására vonult át az emlékező közösség

A zenei szolgálatot a nap folyamán a Sárospataki Református Kollégium Kórusa végezte. Vezényelt: Bereczki Róbert zenetanár, karnagy, orgonán közreműködött: Dr. Mellesné Boross Kinga

A gályarab évforduló kapcsán a Sárospataki Református Hittudományi Egyetem pályázatot írt ki református középiskolás diákoknak a gályarab-perek kezdetének 350. évfordulója alkalmából, „Itt nem ember, hanem Isten ügye forog veszedelemben” címmel. A pályázat részletei megtalálhatóak az Egyetem honlapján. Szeretettel várják a pályázatokat, melyek beküldési határideje 2025. január 15.

www.tirek.hu/H.BirthaMelinda

Életigenlő magyar református nők Horvátországban

November 9-én Rétfaluban ünnepelte alapításának húszéves évfordulóját a Horvátországi Református Nőszövetség, a szervezet éves konferenciáján. Szenn Vanda, a szervezet elnöke szerint egyik legfontosabb feladatuk, hogy meggyőzzék a horvátországi református nőtestvéreket arról, hogy

miként a családban, úgy a gyülekezetben is jelen kell lenniük, mert a nők más szempontból látják a problémákat, mint a férfiak, így kiegészítik ezzel is egymás munkáját.

A Horvátországi Református Nőszövetség 2004. július 7-én Haraszti-ban alakult meg. Elnöke 2022-ig Andel Ilona Hedvig volt, aki Hájek Rózsa tit-

kár és Kuti Margit pénztáros támogatásával vezette a szervezetet. A tagok évente összegyűltek egy konferenciára, de a szeretetszolgálati munkában is élen jártak, segítettek árvízkárosultakon, földrengés vagy tűzvész által sújtott családokon és kárpátaljai magyarokon is. Az „első generáció” azóta átadta a stafétát, a nőszövetség pedig

folytatja az eddigi munkát. Szenn Vanda lelkipásztor, a szervezet elnöke elmondta, hogy továbbra is a Lukács evangéliumából választott vezérigéjük alapján tevékenykednek: „És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!” – Mivel kevesen vagyunk, ezért nem arra van szükség, hogy a szó klasszikus értelmében vezessük ezt a közösséget, hanem hogy egyenként meggyőzzük a gyülekezetek asszonyait, hogy szükség van a munkájukra, jelenlétükre, a meglátásukra, a hitükre, biztatásukra, az imádságaikra – mondta lapunknak a lelkipásztor. Hozzátette, hogy arra biztatják a nőket, hogy miként a családban jelen vannak, úgy jelen kell lenniük a gyülekezetekben is, és megtenni, ami elvárható tőlük. A nőszövetség elnöke szerint az olyan gyülekezetből, ahol a nők nincsenek jelen, hiányzik a sürgős-forgás. – A nők mindig ott vannak, amikor egy eseményt elő kell készíteni, tevékenyek a takarítástól kezdve a süteménykészítésig, de a férfiak munkáját is ki kell egészíteni, mert teljesen más szemszögből látjuk a problémákat, másképp oldanánk meg őket, és a kettő együtt tudja adni azt a kerek egészet, amivel Krisztus ügye előrébb vihető – jelentette ki Szenn Vanda.

Szenn Vanda áhítatot tart a konferencián
Fotó: Facebook/Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház/Szenn Péter

A Horvátországi Református Keresztyén Kálvini Egyház tagjainak száma körülbelül ötezer fő, a nőszövetségnek pedig körülbelül negyven aktív tagja van. Szenn Vanda arról is szeretné meggyőzni egyházuk asszonyait, hogy a nőszövetségben is szükség van a munkájukra, véleményükre, gondolataikra.

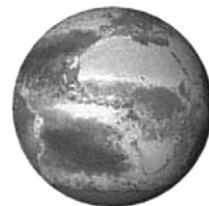
A november 9-i konferencián olyan nőkről is megemlékeztek, akikre példaként lehet tekinteni. Koncz Vágási Katalin, a Magyarországi Református Nőszövetség elnöke előadásában a Bibliában említett életi-

genlő nőkről beszélt, akik a vállukon hordják a szent dolgokat, akik példaképek lehetnek helyzetfelismerésükkel, kitartásukkal, állhatatosságukkal és missziójukkal. A Magyarországi Református Nőszövetség előző elnöke, P. Tóthné Szakács Zita arról beszélt, hogy mi a hit és a hitvallás kapcsolata, és hogy kik és kihez tartoznak a keresztyének. – Meg kell tudnunk fogalmazni magunknak is és másoknak is, hogy mi Krisztus-követők vagyunk, ami egyben a mi hitvallásunk is – hívta fel a figyelmet Szenn Vanda az előadással kapcsolatban. A záróáhítatot az eseményen Andel Ilona Hedvig, a Horvátországi Református Nőszövetség előző elnöke tartotta a bibliai Ruth hitvallását idézve: „Mert ahová te mégy, oda megyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg én is. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott haljak meg én is, és ott temessenek el! Úgy bánjon velem az Úr most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled!”

Szenn Vándát arról is kérdeztük, mit jelent az egyik előadásban említett életigenlés egy keresztyén életében, amire ő úgy felelt: – Megvallja azt, hogy ő Istenhez tartozó, és ebben a hitvallásában kitartóan teszi a dolgát.

www.reformatus.hu/ Ulicza Tamás

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

**Minden ünnep Istennek az ünnepe:
az Amerikai Magyar Református Egyház centenáriuma**

Jelentős mérföldkőhöz érkezett el idén az Amerikai Magyar Református Egyház: 1924. december 9-én alakult meg hivatalosan a Pennsylvaniai Duquesne-ben Független Amerikai Magyar Református Egyház néven, később, 1958-ban – elhagyva a „független” jelzőt – felvette a napjainkban használt nevét. A százéves évforduló alkalmából az elmúlt héten tartottak megemlékezést, ahol a Magyarországi Református Egyházat Molnár János főgondnok, a Zsinat presbiteri elnöke, Szólláth Bernadett zsinati jogtanácsos, valamint Sógor Csaba, a Zsinati Hivatal Kárpát-medencei és diaszpóraosztályának vezetője képviselte.

Az eseménysorozat pénteken a New Jersey állambeli Perth Amboy városának Kálvária temetőjében kezdődött, ahol megkoszorúzták Bodnár István sírját, aki az Ameri-

Emlékoszorúzás Bodnár István, az Amerikai Magyar Református Egyház első főgondnokának sírjánál

kai Magyar Református Egyház első főgondnoka és a helyi gyülekezet tagja volt. A megemlékezésen Molnár János főgondnok Bodnár István gondolatait idézte: „Vannak még Amerikában református magyarok, ha kevesen is, akik nem várják az idegen segítséget; nem várják, hogy az amerikai, holland vagy a német testvérek tartsanak fenn egyházat az amerikai magyar reformátusok számára.” Egyetértve az egykori főgondnokkal Molnár János hozzátette, hogy napjainkban egyre nehezebb az önfenntartás, mivel csökken a gyülekezetek fenntartóinak száma.

Másnap New Brunswickben az úrvacsorával egybekötött ünnepi istentiszteleten Lizik Zoltán püspök, a windsori magyar református gyülekezet lelkipásztora és Demeter Zsolt egyházkerületi főgondnok köszöntötte az egybegyűlteket. Lizik Zoltán igehirdetésének alapját a Zsoltárok könyve 118. fejezetének 24. verse adta: „Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt, vigadozzunk és örüljünk ezen!” A püspök a prédikációjában hangsúlyozta: ez a zsoltár arra szólít fel, hogy tudni kell ünnepelni, örülni és vigadni. Felhívta a figyelmet, hogy az amerikai magyar reformátusoknak érdemes büszkének lenniük arra, hogy száz esztendő elteltével is még mindig magyarul hirdetik gyülekezeteikben az Igét.

Steinbach József püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinata lelkészi elnökének üzenetét Szólláth Bernadett zsinati jogtanácsos tolmácsolta a jelenlevőknek. A századik évforduló alkalmából a püspök a 100. zsoltár soraival köszöntötte a gyülekezetet: „Szolgáljatok az Úrnak örömmel, vigadozva járuljatok a színe elé! Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk: az ő népe és legelőjének nyája. Menjete be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel! Adjatok hálát neki, áldjátok nevét! Mert jó az Úr, örökké tart szeretete és hűsége nemzedékről, nemzedékre!” (Zsolt 100,2–5) Steinbach József üzenetében azt írta, hogy van miért hálásnak lenni, ugyanis világháborúk, forradalmak, gazdasági válság és megannyi egyéb megpróbáltatás ellenére a Magyarországi Református Egyház szervezeti egységében együtt dicsérhetik a teremtet, megtartó és gondviselő Istent. A püspök köszönetét fejezte ki az amerikai magyar református közösségnek azért is, hogy megőrizték a hitet és az anyanyelvet, miközben számos alkalommal támogatták a nehezebb helyzetben lévő testvéreket, példaként említve a templomok építését, a szükségben szenvedők megsegítését az óhazában, valamint az újonnan érkezők befogadását.

Az istentiszteleten Molnár János főgondnok ismét Bodnár István szavait idézte: „Lehetetlen megtalálni a helyes szavakat, hogy visszaadjuk azt az érzést, ami szívünket eltöltötte, amikor ezen a gyűlésen részt vettünk. Csak a hűséges szív értheti azt meg. Egy igazán hívő ember nem adhatja fel az atyák hitét ebben a szabad országban. Ebben a hitben mi itt növekedni akarunk. Ez a hit kötelez bennünket arra, hogy megmutassuk: igenis vannak Amerikában református magyarok, akiket az ő anyagyházuk, a Magyarországi Református Egyház olyan erős hittel vértezett fel, hogy azt semmi körülmények közt feladni nem tudják.” A Zsinat presbiteri elnöke szerint a mostani jubileumi mérföldkő a legjobb bizonyítéka annak, hogy az egykori főgondnok igazat mondott.

Az istentisztelet végén a Magyarországi Református Egyház képviselői egy revideált fordítású Károli-bibliát és egy úrvacsorai ezüsttálcát ajándékoztak a New Brunswick-i gyülekezetnek.

Molnár János főgondnok és Szólláth Bernadett zsinati jogtanácsos átadják a Magyarországi Református Egyház ajándékát Lizik Zoltán püspöknek

KILENCVENÖT ÉVES A TORONTÓI MAGYAR REFORMÁTUS KÖZÖSSÉG

Vasárnap az anyaországi küldöttség Kanadába érkezett, mivel idén kilencvenöt éves a Torontói Első Magyar Református Egyház. A hálaadó istentiszteleten Vass Zoltán magyar, Sógor Csaba, a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala Kárpát-medencei és diaszpóraosztályának vezetője pedig angol nyelven hirdette az Igét Az apostolok cselekedetei 7. fejezetének 17–20. versei alapján: „Amint közeledett az ígélet beteljesülésének ideje, amelyet Isten kijelentett Ábrahámnak, a nép egyre szaporodott és sokasodott Egyiptomban, amíg csak más király nem lett Egyiptomban, aki nem tudott Józsefről. Ez a király álnokul bánt népünkkel, és azzal sújtotta atyáinkat, hogy ki kellett tenniük csecsemőiket, hogy ne maradjanak életben. Ebben az időben született Mózes, aki kedves volt az Istennek.”

Sógor Csaba igehirdetésében hangsúlyozta: az élet ott van, ahol Isten áldása van, még a legnehezebb időkben is, még Egyiptomban is, és az áldás ott van, ahol a gyermek, emlékeztetve arra, hogy Mózesrel kezdődött az egyiptomi szabadulás. – A fáraó udvarában nevelkedik negyven éven át, negyven évig őrzi a juhokat a pusztában, majd további negyven évig vándorol a pusztában az ígélet földje felé. Ez arra figyelmeztet minket, hogy legyünk türelmesek. Az apostolok cselekedeteiről szóló könyvben István, a mártír úgy beszél a szabadulásról, mint ami Jézus Krisztusban jött el. Ez a keresztyén bizonyosság számunkra. Hozzá tartozunk. Senki és semmi nem választhat el minket az ő szeretetétől. Ezzel a keresztyén türelemmel és bizonyossággal ünnepeljünk és bízzuk életünket, egyházunkat, népünket a történelem Urára, aki megváltott minket, és aki Szentlelkével vezet ma is! – fogalmazott az osztályvezető.

Az ünnepi alkalom – amelyen csaknem százötvenen vettek részt – szeretetvendégséggel zárult, ahol Berecz András mesemondó is fellépett. Az eseményen Jákó János főkonzul külön köszöntötte a hetvenedik évét betöltő Vass Zoltán lelkipásztort, aki negyvenöt éve az Úr szolgálja, és ebből harmincat Torontóban töltött.

Az Amerikai Magyar Református Egyháznak jelenleg harminchárom gyülekezete van, ebből harminc az Egyesült Államokban, három pedig Kanadában. A szerveződés először a keleti államokban kezdődött meg, New Yorkban és környékén, Pennsylvániában, majd Detroit, Chicago, Toronto és Windsor következett, később pedig a nyugati államokra is kiterjedt (például San Francisco, Los Angeles és az Arizona állambeli Phoenix), de van gyülekezet Brit Kolumbiában, Miamiban és Floridában is.

Gál Márk / www.reformatus.hu

Fotó: Magyarországi Református Egyház

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

Megfejtők: **POZSONYI E.M.:** Családi Irén, Beke Sarolta, Nagy Viola - **Nagymegyer;** Halák Rozália, Kis-Csáji László, Kosár Károly - **Pozsony;** özv. Sándor Józsefné, Szalay Róbert - **Réte;** Balogh Mónika - **Hegysúr;** **KOMÁROMI E.M.:** özv. Varga Béláné, Botka Alexandra, Szigeti Zsuzsanna - **Bátorkeszi;** Baranyai Margit - **Marcelháza;** Bajcsi Márta, Zajos István, Kálnay Árpád - **Komárom;** Tóth Irma, Németh Irén - **Kamocsa;** Császár Vilma - **Deáki;** Fülöp Gulyás Erzsébet - **Párkány;** **BARSI E.M.:** Szalay Ferencné, Özv. Demény Lajosné - **Fél;** Klincsek Ferencné - **Kőhídigyarmat;** Császár Viola - **Töhöl;** özv. Bertók Istvánné - **Barsvárad;** **GÖMÖRI E.M.:** Tóth Katalin, Csank Szerénke - **Nagybalog;** Mgr. Schiller Mária - **Tornalja;** Jakab Edit - **Jéne;** **ABAÚJ-TORNAI E.M.:** Metti Ferencné, özv. Pataky Bertalanné - **Migléc;** Csáji István, Páricsi Ödön - **Nagyida;** Juhász András, Dringus Júlia - **Csécs;** özv. Szabó Gyuláné - **Lucska;** ing. Damko Valéria, özv. Kövesdi Jánosné - **Reste;** özv. Komjáty Istvánné, Kerekes Béláné - **Felsőlánc;** Csobády Zsuzsa - **Rozsnyó;** Szanko Mónika - **Berzété;** **ZEMPLÉNI E.M.:** Kasko János, Újhely; Gönczy Júlia, **Bacska;** Csernyánszky Erzsébet - **Imreg;** Kiss Magdaléna, Mladanec Irén, Rácz Erzsébet - **Bodrogszerdahely;** Rigó Katalin, Egri Klára, Özv. Gerenyi Lászlóné - **Örös;** özv. Oláh Istvánné - **Hardicsa;** Tusai Piroska - **Szürnyeg;** özv. Szabó Ferencné, Kulcsár Eleonóra - **Királyhelme;** Želenák Éva - **Szentmária;** **UNGI E.M.:** özv. Molnár Sándorné, özv. Csicséri Józsefné - **Kisráska;** özv. Ladányi Lászlóné - **Deregyő;** Révész Tiborné - **Iske;** Dupály Csilla, Stépán Mária - **Abara;** Géczi Csabáné - **Nagykapos;**

Jutalmazottak: Balogh Mónika - Hegysúr, Kálnay Árpád - Komárom, Özv. Demény Lajosné - Fél, Tóth Katalin - Nagybalog, özv. Kövesdi Jánosné - Reste, Rácz Erzsébet - Bodrogszerdahely, Stépán Mária - Abara

Gratulálunk a megfejtőknek!

Már rendelhető!

A Szeretetnaptár 2025-ös kiadása és a Református Újság a 2025-ös évre már rendelhető szerkesztőségünk címen:
076 74 Drahňov - Deregyő 216,
Tel.: 056/6395396,
e-mail:
ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

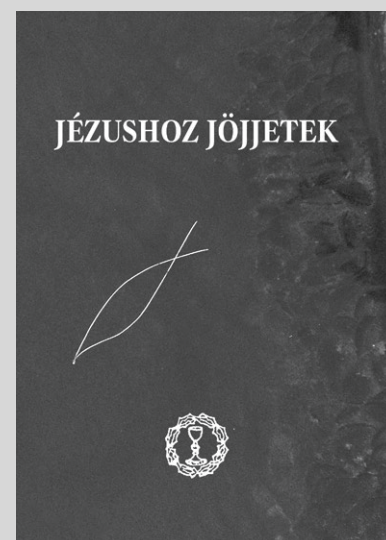
BIBLIAOLVASÓ

v e z é k f o n a l

Január

1. Sz.	5 Mózes 1,1-33	Lukács 1,1-25
2. Cs.	5Móz 1,34-46	Lk 1,26-38
3. P.	5Móz 2,1-25	Lk 1,39-56
4. Sz.	5Móztáb 2,26-37	Lk 1,57-80
5. V.	5Móz 3	Lk 2,1-20
6. H.	5Móz 4,1-22	Lk 2,21-40
7. K.	5Móz 4,23-49	Lk 2,41-52
8. Sz.	5Móz 5,1-21	Lk 3,1-20
9. Cs.	5Móz 5,22-33	Lk 3,21-38
10. P.	5Móz 6	Lk 4,1-13
11. Sz.	5Móz 7	Lk 4,14-30
12. V.	5Móz 8	Lk 4,31-44
13. H.	5Móz 9	Lk 5,1-16
14. K.	5Móz 10	Lk 5,17-26
15. Sz.	5Móz 11	Lk 5,27-39
16. Cs.	5Móz 12,1-19	Lk 6,1-11
17. P.	5Móz 12,20-31	Lk 6,12-19
18. Sz.	5Móz 13	Lk 6,20-36
19. V.	5Móz 14	Lk 6,37-42
20. H.	5Móz 15	Lk 6,43-49
21. K.	5Móz 16	Lk 7,1-10
22. Sz.	5Móz 17	Lk 7,11-17
23. Cs.	5Móz 18	Lk 7,18-35
24. P.	5Móz 19	Lk 7,36-50
25. Sz.	5Móz 20	Lk 8,1-3
26. V.	5Móz 21	Lk 8,4-15
27. H.	5Móz 22,1-12	Lk 8,16-18
28. K.	5Móz 22,13-23,1	Lk 8,19-25
29. Sz.	5Móz 23,2-26	Lk 8,26-39
30. Cs.	5Móz 24	Lk 8,40-56
31. P.	5Móz 25	Lk 9,1-11

Újra rendelhető!

Megrendelhető a „Jézushoz jöjjetek” című gyermek-imakönyv, Szerkesztőségünk címen:
076 74 Drahňov - Deregyő 216,
Tel.: 056/6395396,
e-mail:
ladislavcsoma@gmail.com.

Az imakönyv ára 5,- euró
Csoma László

Július

1	K	Tihamér, Annamária
2	Sz	Ottó
3	Cs	Kornél, Soma
4	P	Ulrik
5	Sz	Emese, Sarolta,
6	V	Csaba
7	H	Apollónia, Ciriil
8	K	Ellák, Teréz
9	Sz	Lukrécia
10	Cs	Amália
11	P	Nóra, Lili
12	Sz	Izabella, Dalma
13	V	Jenő
14	H	Örs, Stella
15	K	Henrik, Roland
16	Sz	Valter
17	Cs	Endre, Elek
18	P	Frigyes
19	Sz	Emilia
20	V	Illés
21	H	Dániel, Daniella
22	K	Magdolna
23	Sz	Lenke
24	Cs	Kinga, Kincső
25	P	Kristóf, Jakab
26	Sz	Anna, Anikó
27	V	Olga, Liliána
28	H	Szabolcs, Ince
29	K	Márta, Flóra
30	Sz	Judit, Xénia
31	Cs	Oszkár

Augusztus

1	P	Boglárka
2	Sz	Lehel
3	V	Hermína
4	H	Domonkos, Dominika
5	K	Krisztina
6	Sz	Berta, Bettina
7	Cs	Ibolya
8	P	László, Oszwald
9	Sz	Emőd
10	V	Lőrinc
11	H	Zsuzsanna, Tiborc
12	K	Letícia, Klára
13	Sz	Ipoly
14	Cs	Marcell
15	P	Mária
16	Sz	Ábrahám
17	V	Jácint
18	H	Ilona
19	K	Huba
20	Sz	Magyar nemzeti ünnep István
21	Cs	Sámuel
22	P	Menyhért
23	Sz	Bence
24	V	Bertalan
25	H	Lajos, Patrícia
26	K	Izsó
27	Sz	Gáspár, Gebhárd, Zoárd
28	Cs	Ágoston
29	P	Beatrix, Erna,
30	Sz	Rózsa
31	V	Erika

Október

1	Sz	Malvin
2	Cs	Petra
3	P	Helga
4	Sz	Ferenc
5	V	Aurél
6	H	Brúnó, Renáta
7	K	Amália
8	Sz	Koppány, Etelka
9	Cs	Dénes
10	P	Gedeon
11	Sz	Brigitta, Gitta
12	V	Miksa
13	H	Kálmán, Ede
14	K	Helén
15	Sz	Teréz
16	Cs	Gál
17	P	Hedvig
18	Sz	Lukács
19	V	Nándor
20	H	Vendel
21	K	Orsolya
22	Sz	Előd
23	Cs	Magyar nemzeti ünnep
24	P	Gyöngyi
25	Sz	Salamon
26	V	Blanka, Bianka
27	H	Dömötör
28	K	Szabina
29	Sz	Simon, Szimonetta
30	Cs	Nárcisz
31	P	Alfonz

1	Sz	Malvin
2	Cs	Petra
3	P	Helga
4	Sz	Ferenc
5	V	Aurél
6	H	Brúnó, Renáta
7	K	Amália
8	Sz	Koppány, Etelka
9	Cs	Dénes
10	P	Gedeon
11	Sz	Brigitta, Gitta
12	V	Miksa
13	H	Kálmán, Ede
14	K	Helén
15	Sz	Teréz
16	Cs	Gál
17	P	Hedvig
18	Sz	Lukács
19	V	Nándor
20	H	Vendel
21	K	Orsolya
22	Sz	Előd
23	Cs	Magyar nemzeti ünnep
24	P	Gyöngyi
25	Sz	Salamon
26	V	Blanka, Bianka
27	H	Dömötör
28	K	Szabina
29	Sz	Simon, Szimonetta
30	Cs	Nárcisz
31	P	Alfonz

Szeptember

1	H	Egyed, Egon
2	K	Rebeka, Dorina
3	Sz	Hilda
4	Cs	Rozália
5	P	Viktor, Lőrinc
6	Sz	Zakariás
7	V	Regina
8	H	Mária, Adrienn
9	K	Ádám
10	Sz	Nikolett, Hunor
11	Cs	Teodóra
12	P	Mária, Guidó
13	Sz	Komél, Ludovika
14	V	Szeréna, Roxána
15	H	Enikő, Melitta
16	K	Edit
17	Sz	Zsófia, Hajnalka
18	Cs	Diana
19	P	Vilhelmina, Vilma
20	Sz	Friderika
21	V	Maté, Mirella
22	H	Móric
23	K	Tekla
24	Sz	Gellért, Mercédesz
25	Cs	Eufrozina, Kende,
26	P	Kleofás
27	Sz	Jusztina
28	Sz	Adalbert
29	H	Mihály
30	K	Jeromos

November

1	Sz	Marianna
2	V	Achilles
3	H	Győző
4	K	Károly
5	Sz	Imre
6	Cs	Lénárd
7	P	Rázsó
8	Sz	Zsombor
9	V	Tivadar
10	H	Réka
11	K	Márton
12	Sz	Jónás, Renátó
13	Cs	Szilvia
14	P	Aliz, Klementina
15	Sz	Albert, Lipót
16	V	Ödön
17	H	Hortenzia, Gergő
18	K	Jenő
19	Sz	Erzsébet
20	Cs	Jolán
21	P	Olivér
22	Sz	Cecília
23	V	Kelemen, Klementina
24	H	Emma
25	K	Katalin
26	Sz	Virág
27	Cs	Virgil
28	P	Stefánia
29	Sz	Taksony
30	V	András, Andor, Advent I.
31	Sz	Szilveszter

December

1	H	Elza
2	K	Melinda, Aurélia, Vivien
3	Sz	Ferenc, Olivia
4	Cs	Borbála, Barbara
5	P	Vilma
6	Sz	Miklós
7	V	Anbrus, Advent II.
8	H	Mária
9	K	Natália
10	Sz	Judit
11	Cs	Árpád
12	P	Gabriella
13	Sz	Luca, Otília
14	V	Szilárdka, Advent III.
15	H	Valér
16	K	Etelka, Aletta
17	Sz	Lázár, Olimpia
18	Cs	Augusta
19	P	Viola
20	Sz	Teofil
21	V	Tanás, Advent IV.
22	H	Zénó
23	K	Viktória
24	Sz	Ádám, Éva
25	Cs	Karácsony I., Eugénia
26	P	Karácsony II., István
27	Sz	János
28	V	Kamilla
29	H	Tanás, Tamara
30	K	Dávid
31	Sz	Szilveszter

Történelmi váraink - Árva a Thurzók vára; Klisza vára, Árpádházi Szent Margit születési helye

Elosépelt szavak

Ádvent

Ma ismét a középpontba került. Igaz, a gyertyagyújtás, a maga kialakuló szokásával, hogy falvakban, városközpontokban, központi tereken minimum „betlehemet”, óriási koszorút állítanak, és minden vasárnap meggyújtják a következő gyertyát. Ehhez jön az arany- és ezüstvasárnap, bolti tolongás, sütés-főzés...

Azelőtt református templomokban nem volt gyertya, karácsonyfa, de mostanra egyre több templomban megjelenik. Megvallom, a mi templomunkban is van gyertya, de csak azért, mert volt olyan karácsonyunk, még a covid előtt, hogy éppen az istentisztelet alkalmával esett ki az áram, és a gyertyák meggyújtásával hoztunk némi fényt a majd' száz ember közé, amíg visszatért a világítás. Azóta szép szokássá vált, hogy erre is odafigyelünk (azóta van egész évben gyertya a templom „vész tartalékai” között, tavaly bűnbánati istentisztelet közben esett ki az áram, karácsony előtt).

Valahol azonban az emberi szívekben a szokások maradtak meg, egyre többen vágnak a karácsonyi fényre, már novemberben díszítenek otthon. Őszintén szólva, megértem, hogy hiányzik egy kis fény, boldogság, remény a sok rossz hír között. Kell valami, ami legalább néhány hétre, napra elfeledteti velünk, hogy körülöttünk a gonoszság és sötétség uralkodik.

Ádvent karácsony előtt négy vasárnapal behatárolt időszak, ami azt jelenti: jövetel, érkezés. Az eredeti, latin Adventus Domini (az Úr Érkezése) kifejezésből származik.

Mit is jelent ez? Először is, az ószövetségi ún. „teofániák” kapcsán (Isten-megjelenések pl. Mózesnek, prófétáknak látomásban, álomban, fény- és hangjelenségekben) használták. Másodszor, Jézus születéséről beszél, aki születésén keresztül megjelent az Isten üdvözítő kegyelme. Harmadszor pedig, Jézus Krisztus újra-megjelenését értik alatta, amikor újra eljön a világtörténelem végén, hogy ítéljen eleveneket és holtakat.

Amikor kialakult az egyházi év, akkor először negyven napos böjtöt tartottak karácsony előtt, amellyel a végítéletre készülő egyház bűnbánatának jelképe volt. A 17. század környékén tértek át a négy vasárnapon keresztül tartó időszakra, amelynek elsődleges célja a lelki megújulás. Van, ahol ma is mondják, hogy „Karácsony böjtjén.” Mi már úgy értelmezzük, hogy karácsonyra való felkészülést jelenti az ádventi időszak, a valóságban azonban az utolsó ítéletre.

A héber nyelvben szerepel a „jóm Jahve” (az „Úr Napja”), amely nem a vasárnapot jelenti (úrnapja), hanem az Úrral való találkozás (adventus Domini) napját. Ez akkor

alakult ki, amikor a hadi táborba vitték a honfoglalás (mármint Ószövetség idején történő) idején a Tízparancsot tartalmazó frigyeladát. Ezt olvashatjuk Józsué, Gedeon esetében, például. Amikor megérkezett ez a láda, az egész sereg felkiáltott: „Immánuel!” („Velünk az Isten!”), és győzelmük teljes tudatában indultak a harcra. Ugyanakkor figyelemztet az Ige arra is más helyen, hogy Isten mégis szu-

verén, így földi szokásokkal nem lehet befolyásolni, akár a frigyeladával, akár szokások megtartásával.

Az Ézsaiás 2:1-5 elhangzik egy csodálatos üdvhirdetés, amelyben az Úr Napja a bűn uralmának végét jelenti. Ámós próféta figyelmeztet azonban, hogy „jaj azoknak, akik kívánják” az Úr Napjának minél hamarabbi eljövetelet, mivel azok is alá tartoznak, akik bűneiket nem bánják meg, de elvárják, hogy Isten mégis megtartsa a Vele kötött szövetség rá eső részét. „Sötétség lesz az, és nem világosság!”

Ezért a mi ádventünk igazi üzenete tehát először is, előkészület Jézus befogadására, másodszor pedig felkészülés az utolsó ítéletre.

(Papp Vilmos: *Elkoptatott szavak alapján*) Györky Szilvia

A Református Újság színesben történő megjelenését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Kulturális és Közművelődési Központjának közreműködésével Magyarország Kormánya támogatta. Azonosítószám: BGA/136/2024

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás • Cím: Dereglyő 216, 076 74 Dereglyő, IČO/reg.szám: 31256732 • Nyilvántartási szám: EV 5612/18, ISSN: 2585-8491
Megjelenik havonta. Kereskedelmi forgalomba nem hozható. • Terjeszti a Dereglyő-i Református Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség: főszerkesztő: Csoma László, szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia, Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók: Fábián Tibor, Szenn Péter
Szerkesztőség címe: 076 74 Drahňov-Dereglyő 216, Tel.: 056/63 953 96, Mobil: 0908 035 094, E-mail: ladislavcsoma@gmail.com vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomda: Marián Györky - MS PRINT